

Силабус курсу Фінансування державних соціальних програм

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань – 23 “Соціальна робота”
Спеціальність – 232 “Соціальне забезпечення”
Освітньо-професійна програма – “Соціальне забезпечення”

Рік навчання: II Семестр: III

Кількість кредитів: IV Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

д-р екон. наук, професор Спасів Наталія Ярославівна

Контактна інформація

vladnat@gmail.com, +30674831997

Опис дисципліни

Дисципліна “Фінансування державних соціальних програм” спрямована на формування у студентів теоретичних знань та вироблення практичних навичок щодо механізму фінансування державних соціальних програм.

Дисципліна передбачає послідовне та систематизоване вивчення державних соціальних програм як пріоритету й інструментарію соціальної політики держави; процесу вибору форм та джерел їх фінансування; основних засад моніторингу й оцінювання ефективності державних соціальних програм; світових тенденцій та моделей фінансування державних соціальних програм.

Структура курсу

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
3 / 3	1. Соціальна політика держави, її правове та фінансове забезпечення	Вміти пояснювати базові концепції соціальної держави, змісту та специфіки соціальної політики як атрибуту соціальної держави, принципів та основних завдань соціальної політики держави та фінансового забезпечення	Тести, питання
3 / 3	2. Соціальні програми та проекти як пріоритети соціальної політики держави	Знати термінологію з питань соціальної політики та соціального захисту населення, аналізувати інструментарій щодо їх реалізації, розуміти основну мету, види та завдання соціальних програм і проєктів як пріоритетів державної соціальної політики	Тести, питання

4 / 4	3. Механізм фінансування державних соціальних програм	Здійснювати аналіз механізму фінансування державних соціальних програм у розрізі методик, джерел і форм фінансування, навчитись оптимізувати й управляти процесом фінансового забезпечення соціальних програм	Тести, питання
4 / 4	4. Державні цільові соціальні програми та особливості їх фінансування	Мати ґрунтовні методологічні знання щодо державних цільових соціальних програм та специфіки їх фінансування за рахунок різних джерел	Тести, питання
4 / 4	5. Специфіка фінансування державних соціальних програм на місцевому рівні	Здійснювати критичний аналіз державних цільових соціальних програм, які реалізуються на місцевому рівні, та специфіки їх фінансування за рахунок різних джерел	Тести, питання
4 / 4	6. Позабюджетні джерела фінансування державних соціальних програм	Розгляд основних позабюджетних джерел фінансування державних соціальних програм. Розгляд можливостей залучення приватних фінансових ресурсів з метою реалізації соціальних проектів і програм	Тести, питання
3 / 3	7. Основні засади моніторингу та оцінювання ефективності державних соціальних програм	Оперувати основними засадами моніторингу та оцінки ефективності державних соціальних програм, виявляти зв'язки між ключовими елементами окресленого процесу	Тести, питання
3 / 3	8. Світові тенденції і моделі фінансування державних соціальних програм	Вміти аналізувати сучасні світові тенденції та моделі фінансового забезпечення соціальних програм з метою їх використання у вітчизняну практику	Тести, питання

Літературні джерела

- Бурик М. Особливості управління та фінансування державної програми «Велике будівництво». *Наукові перспективи*. 2020. № 5 (5). С. 100-107.
- Бурлай Т. В., Дмитрук Д. А., Костриця В. І., Левін Р. Я. Політика соціальної якості: теорія та міжнародні підходи в контексті завдань повоєнної реконструкції України. *Український соціум*. 2022. № 3 (82). С. 9-30. URL: https://ukr-socium.org.ua/wp-content/uploads/2022/10/9_27_No-382_2022_ukr.pdf.
- Васютинська Л.А. Програмно-цільове управління національною економікою у контексті системного аналізу. *Причорноморські економічні студії*. 2020. Вип. 50-1. С. 48-52. URL: http://bses.in.ua/journals/2020/50_1_2020/10.pdf.
- Грень Т. Я. Особливості реалізації політики соціального захисту територій в умовах війни. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування*. 2022. Том 33 (72). № 6. С. 80-84. URL: https://www.pubadm.vernadskeyournals.in.ua/journals/2022/6_2022/13.pdf.
- Гордієнко Л.А. Науково-методологічні підходи фінансування соціальних виплат малозахищеним верствам населення. *Modern Economics*. 2019. № 13 (2019). С. 65-70.

6. Гринчишин С.С. Молодіжні цільові програми як дієвий інструмент реалізації молодіжної політики в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 7. С. 140-144.
7. Довбуш М. О. Соціальні програми в контексті державної підтримки захисту населення в країнах ЄС (на прикладі програми “Сім’я 500+” Республіки Польщі). *Політичне життя*. 2020. № 1. С. 30-36. URL: <https://jpl.donnu.edu.ua/article/view/7956>.
8. Дорош О., Сальникова Т.В. Бюджет держави як інструмент реалізації соціально-економічних програм. *Молодий вчений*. 2019. № 5 (69). С. 219-222.
9. Зайнятість, соцзахист, житло: ставлення населення до державних програм соціально-економічної підтримки і потреба у них. URL: <https://cedos.org.ua/wp-content/uploads/doslidzhennia-zainiatist-sotszakhyt-zhytlo-pages-web-new.pdf>.
10. Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету на виконання Державної цільової економічної програми енергоефективності і розвитку сфери виробництва енергоносіїв з відновлювальних джерел енергії та альтернативних видів палива на 2010-2020 рр. URL: https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2019/6-3_2019/Zvit_6-3_2019.pdf.
11. Іванова А. Особливості забезпечення соціального захисту в умовах децентралізації бюджетних повноважень. *Світ фінансів*. 2021. № 1 (66). С. 38-47.
12. Кришень О. Сучасні тенденції формування, реалізації та розвитку регіональної соціальної політики в Україні. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2020. Вип. 1 (44). С. 52-58.
13. Особливості бюджетного процесу в умовах воєнного стану. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/14654>.
14. Петруха Н., Петруха С., Алексеєнко Н., Кушнерук О., Мазур А. Соціальні імперативи державних фінансів: воєнна адаптація та засади повоєнного відновлення. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2023. Том 3 (50). С. 358-371. URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/4031>.
15. Перелік державних цільових програм, які виконуються в межах бюджетної програми у 2023 році. URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/pubFile/1473871>.
16. Про затвердження Методики проведення моніторингу та оцінювання ефективності програм соціальної підтримки населення : Наказ Міністерства соціальної політики зі змінами і доп. від 17.09.2018 р. № 136/1299/762/186/536. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1191-17>.
17. Рекомендації місцевим органам влади щодо можливих шляхів фінансування соціальних послуг в громадах. URL: <https://bureau.in.ua/images/Rekomendatsiyi-mistsevym-organam-vlady-shhodo-mozhlyvyh-shlyahiv-finansuvannya-sotsialnyh-poslug-v-gromadah-1.pdf/>.
18. Солопенко Т. Алгоритм визначення цілей у бюджетуванні. *Вісник КНТЕУ*. 2020. № 3. С. 91-104.
19. Стахів О.О. Соціальне партнерство в сучасному ЄС: основні актори та правові засади. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2019. Спецвипуск. С. 79-82.
20. Стефанків О., Данилишин В. До проблеми пошуку ефективних механізмів планування та здійснення соціальних видатків у реалізації соціальної політики держави. *Ефективна економіка*. 2019. № 7.
21. Тропіна В. Б. Фінансування державних соціальних програм: новітні підходи та інструменти. *Науковий вісник Полісся*. 2020. № 2 (21). С. 17-27.
22. Alexander F. King. The Reality of State Disinvestment in Public Higher Education. URL: <https://www.insidehighered.com/views/2019/11/26/recent-studies-state-disinvestment-public-higher-education-are-misleading-opinion>.

23. De Rugy Veronique, Salmon Jack. Reevaluating the Effects of Federal Financing in Higher Education. *Policy Briefs*. 2019. August 13. URL: <https://www.mercatus.org/publications/education-policy/reevaluating-effects-federal-financing-higher-education>.
24. Moore-wilk Meghan M. Impacts of the Erosion of State Funding for Public Higher Education: Longitudinal Case Studies of Four State Systems – California, Georgia, New York and Wisconsin. *CUNY ACADEMIC works*. 2019. № 5. URL: https://academicworks.cuny.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=4153&context=gc_etds.
25. Schott Liz. State General Assistance Programs Very Limited in Half the States and Nonexistent in Others, Despite Need. Center on budget and policy priorities. 2020. July 2. URL: <https://www.cbpp.org/sites/default/files/atoms/files/7-9-15pov.pdf>.
26. State Financial Aid Programs. URL: <https://mhcc.maryland.gov/preparing/pages/financialaid/descriptions.aspx>.
27. Social Impact Partnerships to Pay for Results Act Demonstration Projects. URL: <https://www.federalregister.gov/documents/2019/02/21/2019-02852/social-impact-partnerships-to-pay-for-results-act-demonstration-projects>.
28. The State of Social Safety Nets. URL: <https://openknowledge.worldbank.org/bitstream/handle/10986/29115/9781464812545.pdf?sequence=5&isAllowed=y>.

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Фінансування державних соціальних програм» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання комплексного практичного індивідуального завдання; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; наукова дискусія; інші види індивідуальних і групових завдань; екзамен.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, військовий стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) навчальної дисципліни «Фінансування державних соціальних програм» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4 (екзамен)
20%	20%	20 %	40%
1. Робота на практичних заняттях (1-4 теми) по 10 балів за тему – макс. 40 балів. 2. Виконання завдань для самостійної роботи – макс. 10 балів. 3. Модульна контрольна робота – макс. 50 балів.	1. Робота на практичних заняттях (5-8 теми) по 10 балів за тему – макс. 40 балів. 2. Виконання завдань для самостійної роботи – макс. 10 балів. 3. Модульна контрольна робота – макс. 50 балів.	1. Підготовка КПЗ – макс. 40 балів. 2. Захист КПЗ – макс. 40 балів. 3. Виконання завдань під час тренінгу – макс. 20 балів.	1. Тестові завдання (20 тестів по 3 бали за тест) – макс. 60 балів. 2. Два теоретичні питання по 20 балів – макс. 40 балів.

Критерії оцінювання роботи на практичному занятті

Здобувач вищої освіти на практичному занятті може отримати максимум 10 балів за шкалою:

9-10 балів ставиться за таких умов:

- студент активно працює протягом практичного заняття;
- глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань, дає повну, аргументовану, послідовну й обґрунтовану відповідь, що супроводжується правильними прикладами, на підтвердження власних думок, здійснює аналіз і формулює висновки, вільно послуговується термінологією з питань розробки та реалізації державних соціальних програм;

- вирішує практичні та ситуаційні завдання.

7-8 балів ставиться за таких умов:

- студент доволі активно працює протягом практичного заняття;
- дає правильний, достатньо повний, обґрунтований виклад навчального матеріалу, але при додаткових контрольних запитаннях, які ставить викладач, не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки;

- вирішує практичні та ситуаційні завдання лише з певною допомогою викладача чи колег.

5-6 балів ставиться за таких умов:

- студент на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача;
- загалом виявляє знання основного навчального матеріалу, що розглядається, та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

3-4 бали ставиться за таких умов:

- допускає суттєві помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після підказок викладача;

- студент виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічно його викладає, не може пояснити проблему, хоча і поверхнево її розуміє;

- викладає матеріал не достатньо зв'язно і без логічної послідовності.

1-2 бали ставиться за таких умов:

- студент фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) викладає початковий матеріал, припускаючись при цьому суттєвих неточностей і помилок, які не виправляє навіть при підказках викладача;

- виявляє нерозуміння змісту теоретичних питань та практичних завдань і, як наслідок цього – демонструє повну відсутність навичок як в аналізі явищ, так і в подальшому виконанні практичних завдань.

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ (сума балів за всі види навчальної діяльності в межах модуля)	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-39	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)